

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ #8

Κάποιες φορές η ιστορία παίζει δαιμόνια παιχνίδια. Και μέσα στη δίνη της διαλεκτικής οι άνθρωποι ζούνε τη ζωή τους «συχνά με έναν τρόπο που τους διαφεύγει», όπως είπε κάποιος κάποτε.

Σ' αυτό το δισέλιδο κείμενο δεν θα μπορέσουμε να τεκμηριώσουμε (με την άνεση χώρου που χρειαζόμαστε) όσα επιγραμματικά θα προσπαθήσουμε να διατυπώσουμε με τη μορφή γενικών απόψεων για την συγκυρία. Κεντρική ιδέα της ανάλυσης είναι ότι όσα περιστοιχίζουν τον πόλεμο στην Ουκρανία, όπως π.χ. το εμπόριο εισαγωγής καυσίμων (βλ. *ενεργειακή κρίση*), τα ζητήματα τροφοδοσίας του παγκόσμιου εμπορίου με σιτηρά (βλ. *επισιτιστική κρίση*), οι εμπορικές κυρώσεις (βλ. *κρίση των εφοδιαστικών αλυσίδων ή κρίση της παγκοσμιοποίησης*), οι κρατικά επιβαλλόμενοι περιορισμοί στα media και οι κατασχέσεις περιουσιακών στοιχείων Ρώσων καπιταλιστών (βλ. *κρίση του φιλελευθερισμού*), η αρχιτεκτονική αλλαγή των συνόρων σε ευρωπαϊκό έδαφος και το ξεδίπλωμα του πολιτικού προγράμματος του ευρασιατικού πρότζεκτ (βλ. *κρίση του γεωπολιτικού status quo*) κ.ά., όλα αυτά συνιστούν εκφράσεις μιας συνολικότερης διαδικασίας που σε διεθνές επίπεδο ξεκίνησε μετά την παγκόσμια καπιταλιστική κρίση του 2008 και επιταχύνθηκε δραματικά μέσα στην τελευταία διετία της λεγόμενης «πανδημίας».

Αυτή η ιδέα μπορεί να φαίνεται απλή, πλην όμως υποδεικνύει μια σειρά από επιμέρους κατευθύνσεις οι οποίες αν συντεθούν με την κατάλληλη αφήγηση μπορούν να μας χαρίσουν μια πειστική εξήγηση για ό,τι μας συμβαίνει τα τελευταία χρόνια (και πιθανά για όσα πρόκειται να μας συμβούν στα επόμενα). Και υπ' αυτή την έννοια είναι χρέος και ευθύνη όσων αντιστρατεύονται σήμερα τον νέο φασισμό μέσα στις κοινωνίες της γενικευμένης σύγχυσης και της έκτακτης ανάγκης να τραβήξουν κάποιες νοητικές γραμμές που να ενώνουν τα «μεγάλα» γεγονότα των τελευταίων χρόνων (χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ-Κίνας, πανδημία covid-19, πόλεμος στην Ουκρανία), τοποθετώντας τα σε μια συνέχεια. Στοιχηματίζουμε ότι αυτή η δουλειά θα φανεί πολλαπλά χρήσιμη στα επόμενα χρόνια.

Είχαμε σημειώσει, ευτυχώς έγκαιρα, εκείνον τον τρομακτικό Μάρτη του 2020 ότι:

Με το ξέσπασμα της επιδημίας και την ανακοίνωση των αυστηρών μέτρων περιορισμού κυκλοφορίας στα κράτη της Δύσης, η οποία έγινε σχεδόν ταυτόχρονα στο τρίτο δεκαήμερο του Μάρτη, η Federal Reserve και η ΕΚΤ ανακοίνωσαν κάποια γιγάντια χρηματικά πακέτα στήριξης της οικονομίας, τα οποία όπως φαίνεται παραπάνω είχαν σχεδιαστεί πολύ καιρό πριν και περίμεναν την κατάλληλη ευκαιρία να βγουν στην επιφάνεια. Τόσο τα ιλλιγιώδη ποσά που εκταμίευσε η FED για την «στήριξη της αμερικανικής οικονομίας», όσο και η στρατηγική επιλογή του ECOFIN για «παράκαμψη

Ζ: η ουκρανική «μετάλλαξη» και τα μέτρα περιορισμού εναντίον της

σκληρής νομισματικής πολιτικής, δείχνει μια όλως περίεργη «ετοιμότητα», σίγουρα άκρως αναντίστοιχη με τα πραγματολογικά δεδομένα της επιδημικής εξάπλωσης της ασθένειας.¹

Εύκολα μπορεί κανείς/καμία να διαπιστώσει μια ευθεία αναλογία του τότε με την αιφνίδια και πρωτοφανώς συντονισμένη αντίδραση της Δύσης σε επίπεδο εμπορικών κυρώσεων, αμέσως μετά την κλιμάκωση του πολέμου στην Ουκρανία. Όπως ακριβώς έγινε με την ανακήρυξη της υψηλίου σε «κατάσταση πανδημίας» από τον Π.Ο.Υ. στις 19 Μάρτη 2020, όπου ακολούθησε ένα δίχως προηγούμενο πάγωμα στην παραγωγή και τις εμπορικές συναλλαγές, έτσι και σήμερα οι συνέπειες της κλιμάκωσης του πολέμου στο ουκρανικό μέτωπο μπορούν τελικά να μας αποκαλύψουν περισσότερα από τον ίδιο τον πόλεμο. Μην ξεχνάμε, άλλωστε, την επίσης αιφνίδια και συντονισμένη αντίδραση των δυτικών κρατών στην εμφάνιση της μετάλλαξης Όμικρον τον Δεκέμβρη του 2021 στη Μποτσουάνα, που είχε ως αποτέλεσμα το πάγωμα των ταξιδιωτικών πτήσεων και των εμπορικών συναλλαγών με τα επτά κράτη της νοτίου Αφρικής που βρίσκονται κάτω από την σφαίρα επιρροής του ευρασιατικού μπλοκ². Για να το πούμε με λίγα λόγια, μιας και τα πολλά είναι φτώχεια καθώς λείει ο λαός: δύο χρόνια τώρα τα κράτη διεξάγουν εμπορικό πόλεμο μεταξύ τους στο όνομα των υγειονομικών πρωτοκόλλων και με το πρόσχημα της «ανάσχεσης εξάπλωσης του κορωνοϊού». Από τις 24 Φλεβάρη 2022 πλάι στο πρόσχημα αυτό προστέθηκε ένα ακόμα: η προάσπιση της ελεύθερης Δύσης από την ρωσική επιβουλή.

Επείγει, λοιπόν, να σχηματίσουμε μια πολιτική αφήγηση για τον σύγχρονο κόσμο που να μην αντιλαμβάνεται τα παραπάνω επεισόδια ως μεμονωμένα και

του Συμφώνου Σταθερότητας και Συνεργασίας» δείχνουν ότι οι κυβερνήσεις ήταν προετοιμασμένες για την κατάσταση που πλησίαζε. Πράγματι, η ταχύτητα με την οποία τα δυτικά κράτη και οι καπιταλιστικοί σχηματισμοί προχώρησαν στην εφαρμογή

